

2008/00202
Hof Leeuwarden

Wet IB 2001 5.1, 5.19
en 5.3

Vordering op malafide belegger had lagere waarde dan de nominale

Toelichting staatssecretaris van 18 januari 2010 nr. DGB 2009-6661 n.a.v. uitspraak Hof Leeuwarden van 8 december 2009, nr. 2008/00202, jaar 2005

A (belanghebbende) heeft ten titel van geldlening een som geld ingelegd bij B, die zich had verplicht dit geld te beleggen. In werkelijkheid belegde B niet, maar zijn de inleggelden besteed aan het uitbetalen van andere inleggers. Aan A werd wel rente uitbetaald. Pas na de waardepeildata werd bekend dat B op die data slechts geld rondpompte. In geschil is de waarde van de belegging op de waardepeildata.

Rechtbank

Er moet rekening gehouden worden met de werkelijke situatie van het rondpompen van geld op de waardepeildata, alhoewel die pas later bekend werd. Tussen partijen is niet in geschil dat de vordering dan op nihil gewaardeerd moet worden.

Hof

In hoger beroep gaat het om de vraag voor welke waarde A de vordering die hij uit hoofde van zijn inleg van € 50 000 op B heeft op de waardepeildata, te weten op 31 december 2004 en op 1 januari 2005, tot de rendementsgrondslag van zijn inkomsten uit sparen en beleggen moet rekenen.

Volgens het hof moet de waardering van de vordering op B op die waardepeildata naar objectieve maatstaven naar de werkelijke toestand op die data geschieden. Voor het bepalen van de waarde in het economische verkeer van de vordering zijn de financiële omstandigheden van B op de peildata van belang.

Daarbij moet rekening worden gehouden met alle na die datum beschikbaar gekomen gegevens die licht werpen op die toestand op de waardepeildatum.

De bewijslast dat de vordering op de waardepeildata geen waarde in het economische verkeer had, althans dat deze waarde lager was dan de nominale waarde, rust op A.

Op grond van de feiten concludeert het hof dat B in elk geval vanaf begin 2003 nauwelijks gelden heeft belegd. Hij kon slechts aan zijn verplichtingen op korte termijn voldoen wanneer steeds nieuwe inleggers werden gevonden, of inleggers tot verlenging bereid waren. A maakt voldoende aannemelijk dat zijn vordering naar objectieve maatstaven beoordeeld naar de werkelijke toestand op de waardepeildata een lagere waarde in het economische verkeer had dan de nominale waarde.

De wetenschap achteraf dat B vanaf begin 2003 bezig was met de constructie van een beleggingspiramide is volgende het hof echter onvoldoende voor de conclusie dat de waarde de vordering op de waardepeildata nihil bedroeg. Het hof stelt die waarde in goede justitie vast op 50% van de nominale waarde. De vordering van A op de waardepeildata moet dan ook worden gewaardeerd op € 25 000.

De staatssecretaris deelt mee dat hij afziet van het instellen van cassatieberoep. Ter toelichting merkt hij het volgende op.

Het hof heeft geoordeeld dat de waarde van de vordering op B per 31 december 2004 en per 1 januari 2005 naar objectieve maatstaven naar de werkelijke toestand op die datum dient te geschieden. Daarbij acht het hof de financiële omstandigheden van B op de peildata van belang. Voorts oordeelde het hof dat op grond van het arrest van 7 mei 1997, nr. 32 237, BNB 1997/268* en het arrest van 5 september 2003, nr. 37 948, BNB 2003/351* daarbij rekening moet worden gehouden met gegevens die na de peildatum beschikbaar zijn gekomen, die licht werpen op de toestand op de peildatum.

Naar mijn mening getuigt dit oordeel van een juiste rechtsopvatting. Het gaat hier om de waardering van een persoonlijke vordering op B. Voor die waardering is de financiële positie van die debiteur van belang. Uit het FIOD-onderzoek dat begin

2005 is uitgevoerd, is naar voren gekomen dat B nauwelijks inleggeden belegde en nieuwe inleggeden hoofdzakelijk besteedde aan het uitbetalen van hoge rendementen en aan terugbetaling van ingelegde gelden aan andere inleggers. Uit dit onderzoek volgt ook dat B door die handelwijze op de peildatum nimmer aan zijn financiële verplichtingen zou kunnen voldoen. Ik meen dan ook dat het hof terecht heeft geoordeeld dat de vordering op een lagere waarde dan de nominale waarde moet worden gewaardeerd.

Het enkele feit dat B zelfs nog na de peildata erin slaagde om nieuwe slachtoffers te vinden die gelden inlegden, doet aan dit alles niet af. Dit zegt immers niets over de solvabiliteit van de debiteur.